

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság tájékoztatója az özvegyi nyugdíjról

A hozzátartozói ellátások sajátossága, hogy a jogosultsági feltételeknek az elhunyt jogszerző és a nyugdíjigénylő részéről is teljesülniük kell. A jogszerzőre előírt feltétel, hogy a halál időpontjában a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idővel rendelkezzen, vagy saját jogú nyugellátásban részesüljön. Özvegyi nyugdíj címén a jogosultat ideiglenes özvegyi nyugdíj és özvegyi nyugdíj illeti meg.

Kinek a részére állapítható meg az özvegyi nyugdíj?

Özvegyi nyugdíjat a házastárs, a bejegyzett élettárs, az elvált házastárs és az élettárs kaphat a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén.

Ki minősül élettársnak?

Élettársi kapcsolat áll fenn két olyan házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban érzelmi és gazdasági közösségben (életközösségben) együtt élő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi kapcsolata vagy élettársi kapcsolata, és akik nem állnak egymással egyenes ági rokonságban vagy testvéri, féltestvéri kapcsolatban.

A házastárs milyen feltételek mellett jogosult özvegyi nyugdíjra?

Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa, bejegyzett élettársa (a továbbiakban együtt: házastárs) az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte vagy öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjasként halt meg (ideértve azt is, aki a mezőgazdasági szövetkezeti tagok öregségi, munkaképtelenségi járadékában, illetőleg a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékában részesült).

Az élettárs milyen feltételek mellett jogosult özvegyi nyugdíjra?

Az élettárs – a házastársra előírt feltételek fennállása esetén – csak akkor jogosult özvegyi nyugdíjra, ha élettársával annak haláláig egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt, feltéve, hogy az együttélésük (vagy annak akár csak egy része) alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban nem részesült. Ha az élettársak korábban egymással házasságban éltek, és a házasságot jogerős bírói ítélet felbontotta, vagy bejegyzett élettársi kapcsolatban éltek, és a bejegyzett élettársi kapcsolatot bírói ítélet felbontotta vagy közjegyző nemperes eljárásban megszüntette, a házasság, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat felbontását, megszüntetését követő együttélési idő vehető figyelembe.

Az elvált, illetve a házastársától külön élő igénylő milyen feltételek mellett jogosult özvegyi nyugdíjra?

Az elvált, továbbá a házastársától külön élő személy özvegyi nyugdíjra jogosultsága akkor állapítható meg, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

Milyen összegű az ideiglenes özvegyi nyugdíj?

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj annak a nyugdíjnak a 60 %-a, amely az elhunytat a halál időpontjában öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíj címén megillette, vagy megillette volna.

Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személy özvegyi nyugdíja a tartásdíj összegénél több nem lehet.

Meddig folyósítható az ideiglenes özvegyi nyugdíj?

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj az általános szabály szerint egy évig folyósítható.

Ettől eltérően, ha az özvegy az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult másfél évesnél fiatalabb gyermeket tart el, az özvegyi nyugdíj az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig, illetőleg fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén a gyermek harmadik életéve betöltésének napjáig jár.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően ki jogosult özvegyi nyugdíjra?

Az, akik a jogszerző halálakor

- betöltötte a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt, vagy
- rokkant (egészségkárosodásának mértéke eléri az 50 százalékot), vagy
- házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

Özvegyi nyugdíjra jogosult az is, aki esetében a fenti feltételek valamelyike

- házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tizenöt éven belül,
- a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tíz éven belül bekövetkezik.

Milyen mértékű az özvegyi nyugdíj?

Az özvegyi nyugdíj mértéke attól függ, hogy az özvegy saját jogú (öregségi, rokkantsági, stb.) nyugdíjban részesül-e.

Ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte vagy rokkant, de saját jogú nyugellátásban nem részesül, az özvegyi nyugdíj 60 százaléka annak a nyugdíjnak, amely az elhaltat halála időpontjában öregségi vagy rokkantsági nyugdíj címén megillette volna.

Ha az özvegy egyidejűleg saját jogú nyugellátásban is részesül, vagy a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartása címén került megállapításra az özvegyi nyugdíj, akkor az özvegyi nyugdíj mértéke annak az öregségi, rokkantsági (baleseti rokkantsági stb.) nyugdíjnak a 30 százaléka, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

A 60 százalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett 30 százalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól kezdődően, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban részesül. A 30 százalékos mértékű özvegyi nyugdíj az özvegy saját jogú nyugdíjának összegére tekintet nélkül jár.

Mikor szűnik meg az özvegyi nyugdíjra való jogosultság?

Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkor betöltése előtt házasságot köt, illetőleg bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít.

A rokkantság címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság akkor szűnik meg, ha az özvegy már nem rokkant.

Az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság akkor szűnik meg, ha már egyik gyermeket sem illeti meg az árvaellátás.

Milyen feltételek mellett éled fel az özvegyi nyugdíj?

Az özvegyi nyugdíj akkor éled fel, ha az nem házasságkötés címén szűnt meg és az özvegyi nyugdíjra jogosító feltételek valamelyike:

- a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tizenöt éven belül,
- a házastárs 1993. február 28-át követően bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tíz éven belül bekövetkezik.

Az özvegy 2008. január 1-jétől akkor is jogosult özvegyi nyugdíjra, ha a megállapításhoz, illetve a feléledéshez szükséges feltételek valamelyike 1993. március 1-je és 2007. december 31-e között, a házastárs halálától, illetve az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tíz éven túl, de tizenöt éven belül következik be, feltéve, hogy az özvegyi nyugdíjra a kérelem elbírálásakor is jogosult.

Az az özvegy tehát, aki korábban már előterjesztett kérelmet, de azt a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság jogerősen elutasította, mivel a feléledés feltételei 1993. március 1-től számított **tíz éven túl** következtek be, illetőleg az az özvegy is, aki az akkor hatályos rendelkezéseken alapuló információk miatt özvegyi nyugdíj feléledésére irányuló kérelmet nem is terjesztett elő – amennyiben az özvegyi nyugdíjra jogosító egyéb feltételek valamelyikének megfelel és az a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén **az elhalálozástól, illetve az özvegyi nyugdíj megszűnésétől számított tizenöt éven belül** bekövetkezett –, a módosult jogszabályokra tekintettel jogosult lehet özvegyi nyugdíjra. (Az érintett özvegyek az özvegyi nyugdíj feléledésére irányuló kérelmet **időbeli korlátozás nélkül** előterjeszthetik a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságon az erre a célra rendszeresített KET-3300-399. vagy KET-3300-279/1. jelű nyomtatványon, illetőleg a **K13** és **K14** jelű űrlapon.)

A feléledés esetén a jogosultat minden esetben megilletik az özvegyi nyugdíj megszűnését követő emelések, kiegészítések is.

Az özvegyi nyugdíj feléledése során az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt a jogszerző halálakor hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani.

A házasságkötés miatt megszüntetett özvegyi nyugdíjra jogosultság a házasság megszűnése után akkor éled fel, ha az igénylő a házasságkötéskor az 1998. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján végkielégítést nem vett fel és az igénylőt a házasság létrejötte nélkül az özvegyi nyugdíj egyébként megilletné.

Milyen esetben és hogyan kell az özvegyi nyugdíjat megosztani?

Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani.

Hogyan alakul az özvegyi nyugdíj mértéke, ha a jogszerző magánnyugdíjpénztár tagja volt?

Ha az elhunyt magánnyugdíjpénztár tagja volt és az egyéni számláján összegyűlt tagdíj összegét átutalták, illetőleg a kedvezményezett özvegy vagy (ha nem kedvezményezett) valamennyi kedvezményezett a jogszerző egyéni számláján lévő összegnek az átutalását – a magánnyugdíjpénztár igazolása szerint – kezdeményezte a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, akkor az özvegyi nyugdíj kizárólag a társadalombiztosítási szabályok szerint kerül megállapításra.

Ha a tagdíj nem került átutalásra a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, az elhunyt jogszerző saját jogú nyugellátása a társadalombiztosítási jogszabályok szerint megállapított összeg 75 százaléka. Ennek alapulvételével kell az özvegyi nyugdíj összegét meghatározni.

A jogszerző egyéni számláján lévő összeg átutalásának kezdeményezését legkésőbb a hozzátartozói nyugellátás megállapításáról szóló elsőfokú határozattal szembeni fellebbezési határidő lejártáig a magánnyugdíjpénztár igazolásával bizonyítania kell a hozzátartozónak.

Hol és hogyan kell az özvegyi nyugdíj megállapítását kérvényezni?

Az özvegyi nyugdíj iránti igényt – ha a jogszerző nem nyugdíjasként hunyt el – az igénylő lakóhelye szerint illetékes regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságnál kell előterjeszteni.

Ha a jogszerző már nyugellátásban részesült, az özvegyi nyugdíj iránti kérelmet a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál kell benyújtani.

A nyugdíjigény **elektronikus úton is előterjeszthető**. Az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos további információkat külön tájékoztató tartalmazza.

Az özvegyi nyugdíj megállapítása iránti kérelmet, az erre a célra rendszeresített ONYF 3515-275, nyugdíjasként elhunyt jogszerző esetén a KET-3300-399. vagy a KET-3300-279/1. jelű nyomtatványon, vagy a **K08** (ha a jogszerző nem volt nyugdíjas), illetőleg a **K13** vagy **K14** (ha a jogszerző nyugdíjas volt) jelű űrlapon kell előterjeszteni.

Az igénybejelentő laphoz mellékelni kell

- a házassági anyakönyvi kivonatot,
- a bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló anyakönyvi kivonatot,
- a halotti anyakönyvi kivonatot,
- az élettársak együttéléséről szóló hatósági bizonyítványt,
- az elvált vagy különélő házastárs, illetőleg bejegyzett élettárs tartásdíj megállapító bírósági ítéletét, közjegyzői végzését vagy a tartásdíj fizetését igazoló okmányokat.

A fentiekén túl - ha a jogszerző nem nyugdíjasként hunyt el – az eljárás egyszerűsítése érdekében az elhalt szolgálati idejére vonatkozó iratokat (pl. igazolásokat, munkakönyvet, katonakönyvet, stb.) is csatolni lehet.

Jogszabályok:

1997. évi LXXXI. törvény
168/1997.(X. 6.) Korm. rendelet
2009. évi XXIX. törvény